Routekaart programma 100.000+ woningen / Flevoland bouwt aan Nederland

Versiebeheer:

Versie 1.0	Schriftelijke aanvullingen bestuurlijke ronde	18-10-2021
Versie 0.9	Aandachtspunten BO routekaart 27/9 verwerkt	07-10-2021
Versie 0.8	Agenda Bestuurlijk Overleg routekaart 100.000+ woningen	27-09-2021

Voorwoord
Deze notitie betreft een tussenrapportage deel 1 m.b.t. de motie Koerhuis e.a. en de motie van Provinciale Staten over 100.000 woningen in Flevoland.[1] De rapportage is in nauwe afstemming opgesteld met gemeente Dronten, Lelystad en Almere.

De tussenrapportage deel 1 is met name een analyse van het speelveld. Dit is op hoofdlijn aangevuld met een stappenplan. Waar wordt het komende jaar op ingezet en welke partijen moeten daarvoor welke stappen zetten? Deel 2 zal hier dieper op ingaan en zal begin 2022 worden opgeleverd en uitgewerkte stappen en afspraken voor het komen tot een gezamenlijk gedragen programma 100.000+ woningen bevatten. De tussenrapportage deel 1 is op 27 september 2021 besproken met de wethouders Wonen van de desbetreffende gemeenten. In dit overleg is afgesproken om deze versie als tussenrapportage deel 1 vast te leggen en te delen met Provinciale Staten en de raden van de zes gemeenten in Flevoland.

Provincie Flevoland is opsteller van de tussenrapportage. Het opstellen ervan is met medewerking van de gemeenten tot stand gekomen. Provincie en gemeenten overleggen sinds het voorjaar van 2020 met grote regelmaat over de ontwikkelingen m.b.t. 100.000+ woningen. Deze gemeenten zien meerwaarde in het gezamenlijk optrekken in het (te ontwikkelen) programma. Zij zien samenwerking als een noodzakelijkheid om door te pakken en een gebiedsontwikkeling 2.0 te realiseren. Daarbij wordt door gemeente Lelystad en Almere nadrukkelijk gewezen op hun rol in bestaande samenwerkingstrajecten zoals RRAAM/Almere 2.0 en de samenwerking in MRA-verband, waar al hard gewerkt wordt aan de verstedelijking in (en rondom) Flevoland. Uiteraard gaan we geen dingen dubbel doen. Aan de aftrap moet duidelijk worden gemaakt op welke thema's van woningbouw een nieuwe samenwerking toegevoegde waarde heeft en vorm moet krijgen.

Het doel van de routekaart is drieledig:
1. Identificeren van de onderwerpen en opgaven voor een gezamenlijk programma 100.000+ woningen;
2. In kaart brengen van de verschillende belangen met de verantwoordelijke partijen en de belangrijkste raakvlakken met betrekking tot het programma 100.000+ woningen.
3. Aanzet te geven voor de rolverdeling tussen overheden en betrokkenheid van stakeholders bij de uitvoering van het programma 100.000+ woningen.

Ad 1.
Behoefte bestaat bij deze partijen om de raakvlakken te benoemen bij de 100.000+ woningenambitie en structuur te bieden aan de veelheid aan onderwerpen die met de ambitie gemoeid zijn. Op basis hiervan kan worden bepaald op welke aspecten een gezamenlijke route nuttig is voor een duurzame regionale gebiedsontwikkeling en kunnen onderling strategieën afgesproken worden in de gesprekken met het Rijk. Bestaande trajecten zoals RRAAM / Almere 2.0 (en de actualisering via het Handelingsperspectief Oostflank MRA) en Lelystad Next Level vormen het fundament voor de doorontwikkelingen van Almere respectievelijk Lelystad. Ook gemeente Dronten en Noordoostpolder spelen een belangrijke rol bij het invullen van de 100.000+ woningen, voor Noordoostpolder met name als realisatie van een Lelylijn wordt onderzocht. Deze routekaart brengt de belangrijkste bouwstenen bijeen.

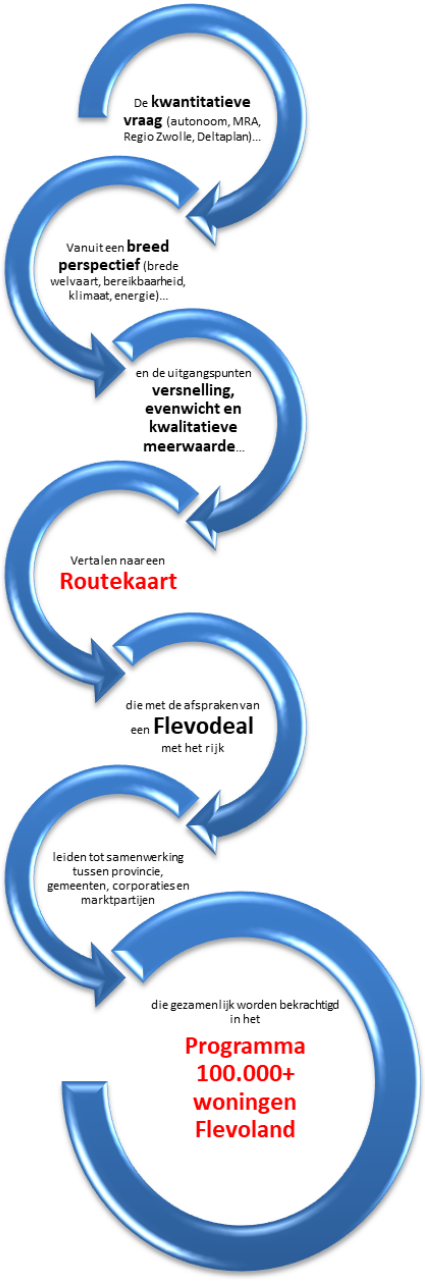
Ad 2.

[1] De motie Koerhuis introduceerde het denken over 100.000 woningen in Flevoland. Sinds de gemeente Lelystad in november 2020 een verdubbeling van de stad door de bouw van 40.000 woningen als stip op de horizon heeft gezet, spreken we van 100.000+: als mede door het Rijk de juiste condities worden gecreëerd, kunnen het – zonder direct op een jaartal te focussen – ook meer dan 100.000 woningen worden.

Alle genoemde partijen werken op meerdere terreinen aan de accommodatie van locaties voor de woningbouw in Flevoland. De eerste stap is om deze lopende trajecten rondom 100.000+ woningen in Flevoland in kaart te brengen, de verschillende perspectieven vanuit de partijen te benoemen en aan te geven welke rol de partijen spelen in deze trajecten. Het is heel goed mogelijk dat er meerdere belangen of verschillende ruimtelijk oriëntaties zijn, afhankelijk van de rol die de partner speelt in een bepaald traject.

Ad 3.
Provincies, gemeenten en stakeholders hebben alle hun eigen verantwoordelijkheid bij het woonbeleid. Bij een omvangrijke en integrale opgave als 100.000+ woningen in Flevoland, ligt samenwerking voor de hand. Maar dan is het wel zaak om bij die samenwerking alle betrokken partijen zo veel mogelijk in hun kracht te zetten.

Ad 4.
Daarnaast spelen alle partijen een rol bij het komen tot een strategische agenda Flevoland om de positie van Flevoland in regio-overstijgende transities op de kaart te zetten bij het nieuwe Kabinet, zoals versnelling van de woningbouw. Met als doel om afspraken met het Rijk te maken over de wijze waarop we gezamenlijk werken aan het verwezenlijken van deze benodigde transities (Flevodeal).
We zien het traject 100.000+ woningen en de relaties met voorgaande benoemde punten voor ons aan de hand van de onderstaande visualisatie:

Inleiding
De behoefte aan goede woningen in Nederland en zeker in de Randstad is groot. Niet alleen voor starters, ook voor ouderen is de woningmarkt krap. Aan de Tweede Kamer heeft het kabinet geschreven dat er één miljoen woningen tot 2035 nodig zijn. Met andere woorden: op elke 7 tot 8 huizen in Nederland komt er de komende 15 jaren 1 huis bij. Dergelijke hoeveelheden woningen worden nodig geacht om aan de behoefte te voldoen die stijgt door zowel de groeiende bevolking, als door het feit dat er steeds meer mensen zijn die alleen wonen (daling gemiddelde woningbezetting).

Met name in de Metropoolregio Amsterdam en in de regio Zwolle verwacht men een flinke toename van het aantal inwoners en van werkgelegenheid. Ook voor Noord-Nederland is een Deltaplan in ontwikkeling. De vier Noordelijke provincies, waaronder provincie Flevoland, hebben een aantal bouwstenen hiervoor geformuleerd. Deze bouwstenen zijn het aanbod van Noordelijk Nederland in reactie op de nationale opgaven op het gebied van woningbouw en economische structuurversterking. Het Deltaplan bevat een fors bod vanuit Noord-Nederland als bijdrage aan de nationale woningbouwopgave, samenhangend met de veel betere OV-bereikbaarheid van Noord-Nederland.

Door de strategische ligging van de provincie Flevoland wordt nadrukkelijk gekeken naar de gemeenten Almere, Lelystad, Dronten en Noordoostpolder om de woningbouw te verhogen en te versnellen. Ook de Tweede Kamer is hiervan overtuigd. De aangenomen motie Koerhuis van 19 februari 2020 vraagt de regering met onze regio te verkennen of en hoe 100.000 woningen in Flevoland gerealiseerd kunnen worden. Andere aangenomen moties in de Kamer spreken over een kwalitatieve doorgroei gekoppeld aan de bouwopgave over provincies heen, zoals de moties Amhaouch en Terpstra (9 november en 7 december 2020). Daarnaast hebben Provinciale Staten op 26 februari 2020 een motie aangenomen waarbij aangegeven is dat de provincie Flevoland een goede rol kan vervullen bij het realiseren van de landelijke woningbouwopgave, maar dat hierbij het realiseren van een volwaardige, leefbare en duurzame gebiedsontwikkeling voorop staat, aangezien een dergelijke bouwambitie een samenleving in veel facetten raakt. Dus (sociale) voorzieningen, (OV)bereikbaarheid, werkgelegenheid, ruimte voor natuur en kwaliteit van wonen zijn belangrijke uitgangspunten. Ook het combineren met het oplossen van knelpunten op het gebied van stikstof via bronmaatregelen of ecologische herstelmaatregelen moet nadrukkelijk op de radar staan.

Met deze moties in het achterhoofd hebben provincie Flevoland en de zes Flevolandse gemeenten in samenspraak met het Rijk in Flevoland een voorstudie gedaan naar de mogelijkheden om de woningbouw in Flevoland in aantal en planning een impuls te geven. Het is een tweezijdige opgave waarbij enerzijds de 100.000+ woningen ambitie vraagt om een lange termijn verhoging van het aantal woningen. Anderzijds werpt het tekort aan woningen ook de vraag op waar de komende jaren al een versnelling van het bouwtempo mogelijk is, gelet op de woonvisies en uitwerkingen voortkomend uit verstedelijkings-strategie Metropoolregio Amsterdam, Almere 2.0, Samen Bouwen Aan Bereikbaarheid (SBAB), Lelystad Next Level, verstedelijkingsstrategie regio Zwolle en Deltaplan Noordelijk Nederland. Met welke bril je ook kijkt, in alle gevallen wordt naar Flevoland gekeken voor een grootschalige opgave van 100.000+ woningen.

Minister Ollongren en staatssecretaris Knops hebben op 5 november 2020 in een Kamerbrief (als antwoord op de moties van Koerhuis e.a.) de Tweede Kamer specifiek geïnformeerd over de rol die provincie Flevoland kan spelen bij het accommoderen van deze grootschalige woningbouw. Aangegeven is dat in de gehele provincie volop gewerkt wordt aan uitvoering van bestaande woningbouwlocaties tot 2030 en dat er al diverse verstedelijkingsstrategieën zijn voor locaties en plancapaciteit in Flevoland na 2030.
Een eerste verkenning naar de locaties en capaciteit geeft aan dat er tot 2050 in de drie polders binnen de provincie Flevoland binnen een range van 90.000-115.000 woningen gerealiseerd kunnen worden. Grofweg is dit te verdelen over de drie gebieden:

- Zuidelijk Flevoland: 65.000-75.000 woningen (Almere stad, Oosterwold en Pampus, waarvan Pampus 25.000 a 35.000);

- Oostelijk Flevoland: 20.000-30.000 woningen (in Lelystad Warande en Lelystad Centrum ca.15.000 woningen en Dronten ca. 5.000 – 15.000). NB. Lelystad heeft nadat deze aantallen zijn gepubliceerd, het bod verhoogd van 15.000 woningen in Lelystad naar 40.000.) Dit gaat niet ten koste van het aantal woningen in andere gemeenten.
- Noordelijk Flevoland: 5.000-10.000 woningen (Urk Zeeheldenwijk, Emmeloord en overige locaties).

In de Kamerbrief komt de urgentie van de grootschalige woningbouw in Flevoland sterk terug en komt een aantal afspraken naar voren die een integrale gebiedsontwikkeling bevordert. Er wordt nadrukkelijk gesproken over de kwaliteit van wonen en de leefomgeving in relatie tot aanwezigheid van voorzieningen en werkgelegenheid. De in de Kamerbrief genoemde integrale aanpak biedt een goede basis voor het uitwerken van de opdracht die in de PS-motie is verwoord om een duurzame gebiedsontwikkeling te realiseren. Anderzijds valt ons op dat het Rijk in gesprekken met de provincie vooral aandringt op verhoging van het bouwtempo tot en met 2030, zonder dat zicht wordt geboden op hoe deze integrale benadering gezamenlijk wordt ingevuld.

Voor de uitwerking van woningbouwlocaties staan primair de gemeenten aan de lat. Daarbij is het goed om op te merken dat de ontwikkeling van een meer organische groei in de afgelopen jaren is ontwikkeld naar een regiefunctie voor gemeenten, waardoor er in getalsmatige zin al sprake is van een woningbouwversnelling.

Omdat 100.000+ woningen ook een samenleving en provincie als geheel raakt, spreken we als provincie Flevoland en de drie Flevolandse gemeenten op de as Amsterdam-Zwolle van een tweeledige opdracht:

- Hoe kunnen provincie en gemeenten tot een passende samenwerking komen bij de versnelling van de woningbouw op korte termijn tot 2025-2030? Wie zet zich waar voor in, wat gebeurt al separaat (en moet zo blijven) en waar kunnen provincie of gemeente juist profijt hebben van een samenwerking?
- Hoe kunnen provincie en gemeenten, naast en op basis van samenwerking in de bestaande trajecten/ verstedelijkingsstrategieën, aanvullend samenwerken in een programma met bijbehorende investeringsstrategie die recht doet aan de aangenomen moties 100.000 woningen en Deltaplan?

Verschillende perspectieven op woningbouw in Nederland en Rijk-regioprogramma's

Er is een vijftal belangrijke (Rijk-regio) trajecten te onderscheiden voor de verhoging en versnelling van de woningbouw in Nederland, en waar provincie Flevoland inclusief de gemeenten, vanwege de ligging nadrukkelijk een rol speelt. Daarnaast is er nog een tweetal Rijk-regio programma's te onderscheiden waar betrokken partijen in participeren en waar afspraken worden gemaakt om de woningbouw te accommoderen, dit in samenhang met o.a. economie, bereikbaarheid en natuur.

1. *Verstedelijkingsstrategie MRA* (gemeente Almere, provincie Flevoland, gemeente Lelystad)
   Tot en met 2030 bouwt Almere 25.000 woningen, waarbij er specifiek aandacht is voor het afbouwen van huidige ontwikkelingen en het verstedelijken/verdichten van bestaande gebieden. Regionaal zijn er 7 centrumgebieden geïdentificeerd waarbij er hoge mate van ontwikkeling en verdichting is gepland. Dit betreft de Aanpak Bereikbare Steden (wat valt onder het rijksregioprogramma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid). Binnen Flevoland zijn dit de centra van Lelystad en Almere. Binnen de verstedelijkingsstrategie MRA is het handelingsperspectief MRA Oost en het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBAB) belangrijke bouwstenen. Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBAB) is het bereikbaarheidsprogramma van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en volgt als programma de systematiek van de MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport). Daarbij geeft het MIRT-onderzoek naar de Amsterdam Bay Area belangrijke informatie over de strategie voor de lange termijn (en mogelijke versnelling hiervan), waaronder de aanleg van de IJmeerverbinding.
   Flevoland, gemeente Almere en Lelystad maken hierover samen met de MRA-partners afspraken met het Rijk.

2. *Verstedelijkingsstrategie regio Zwolle (provincie Flevoland, gemeente Dronten)*
   In de verstedelijkingsstrategie regio Zwolle ligt de nadruk op de groei van het aantal en het soort woningen en de bereikbaarheid voor de regio. Er worden scenario's verkend die liggen tussen 40.000-80.000 woningen. In november 2019 is er in het BO MIRT Noord tussen het Rijk en regio afgesproken om te onderzoeken op welke manier de groei van wonen en werken in de regio op de lange termijn plaats kan vinden. Het gaat hierbij om een onderzoek naar de effecten van deze groei (de Verstedelijkingsstrategie) in combinatie met een onderzoek naar de gebiedsgerichte bereikbaarheid (een MIRT Onderzoek, waarbij MIRT staat voor Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport). In november 2021 worden de resultaten van de onderzoeken voorgelegd aan de ministers in het BO-MIRT. Op basis daarvan kunnen dan vervolgafspraken worden gemaakt.
   Voor de groei wordt ook naar gemeente Dronten gekeken, als landelijk overloopgebied naar het Zuidwesten.

3. *Naar een Deltaplan Noordelijk Nederland (provincie Flevoland)*
   In de samenwerking met de provincies Groningen, Friesland en Drenthe is oog voor de positie van Flevoland als schakelregio tussen het Noorden en de Randstad. Alzijdige ontsluiting van onze provincie draagt bij aan het betere bereikbaarheid van heel Nederland. Uiteraard is in het plan ook het belang, en voorwaarde, van snelle uitvoering van de IJmeerlijn benoemd, naast de drie kerninvesteringen in de infrastructuur van Noordelijk Nederland (w.o. de Lelylijn en verbetering bestaand spoor Flevolijn-Hanzelijn-Zwolle-Leeuwarden/Groningen/Emmen).
   NB. In de bouwstenen is aangegeven dat provincie Flevoland ruimte biedt voor 130.000 woningen. Het verschil met de 100.000 variant is uit te leggen vanuit het verhoogde bod van Lelystad naar 40.000 woningen.

4. *Almere 2.0 / Amsterdam Bay Area* (w.o. gemeente Almere, provincie Flevoland)
   Programma Almere 2.0 komt voort uit de afspraken die zijn gemaakt in het kader van de bestuursovereenkomst RRAAM (Rijksstructuurvisie Amsterdam-Almere-Markermeer) en Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0, beide zijn in 2013 ondertekend. Hierbij werd uitgegaan van een verstedelijkingsopgave van 60.000 woningen gerekend vanaf 2010. Het rijk heeft in dit licht een Rijksstructuurvisie RRAAM opgesteld (2013). Het handelingsperspectief MRA Oostflank betreft onder andere een herijking van deze afspraken. Meer aandacht is nodig voor een veerkrachtige economie, de grote transities en de stad zoals die is (preventieve vernieuwing). Het handelingsperspectief is een bouwsteen van Verstedelijkingsstrategie MRA. Ook wordt er samengewerkt tussen SBAB en Almere 2.0 om het MIRT-onderzoek Amsterdam Bay Area uit te voeren (ABA valt regulier onder SBaB, maar is ook 'werkplaats' in het kader van het handelingsperspectief). De focus die vanuit deze samenwerking spreekt is dat Almere onderdeel is van het Daily Urban System van de MRA.

5. *Lelystad Next Level (gemeente Lelystad, provincie Flevoland, Rijk)*
   Het programma Lelystad Next Level (LNL) is een gezamenlijk programma van gemeente Lelystad, provincie Flevoland en het Rijk (BZK). Vanaf de jaren '80 ontvangt gemeente Lelystad extra geld van het Rijk voor het beheer en onderhoud van de stad. Dat geld heeft er niet toe geleid dat Lelystad nu een herkend aantrekkelijk profiel heeft, sterk gegroeid is of dat achterstanden op het sociaal vlak zijn afgenomen. Het programma Lelystad Next Level heeft tot doel dat Lelystad zich ontwikkelt tot een aantrekkelijke en duurzame stad, die financieel gezond en zelfstandig is. Met de strategische agenda Lelystad Next Level wordt de koers voor de uitvoeringsprogramma's met daarin de beoogde lange termijn doelen en korte termijn activiteiten bepaald. Gestreefd wordt om een uitvoerings-programma 2022-2025 vast te stellen in 2021. In aanloop hiernaar toe is een werkdocument "Werkdocument Uitvoeringsprogramma 2021-2022" gemaakt.

Omdat gemeenten in (vaak van elkaar verschillende) regio-overleggen afspraken maken, is het belangrijk de verschillende belangen van elkaar te kennen. De provincie neemt aan nagenoeg alle overlegstructuren deel en kan hierbij een rol spelen bij het delen van ontwikkelstrategieën en regie voeren op het bepalen en behalen van een bepaald lobby-onderwerp.

Ontwikkelingen per gemeente rondom 100.000+ woningen
Voor de zomer van 2021 heeft een ronde gesprekken plaatsgevonden met de gemeenten Lelystad, Almere en Dronten over de actuele ontwikkelingen m.b.t. 100.000+ woningen en de routekaart. De hieronder geschetste ontwikkelingen in deze gemeenten zijn onderdeel van vastgesteld beleid in de desbetreffende gemeenteraad.
In maart en april jl. is gewerkt aan de bouwstenen Deltaplan Noordelijk Nederland en de komende tijd zal met gemeente Noordoostpolder nauwer samengewerkt worden als het gaat om 100.000+ woningen. Onderstaand is een beschouwing van de ontwikkelingen en een weergave van deze gesprekken.

Almere
In 2020 is de Woonvisie 'Thuis in Almere' vastgesteld en in 2021 een Stedelijk Woningbouw Programma Almere, waarbij wordt aangegeven dat er voor alle inkomensgroepen flink gebouwd wordt: de woningvoorraad van Almere groeit in de periode 2020-2030 met circa 24.500 woningen. Almere Pampus (25.000-35.000) maakt daar nog geen onderdeel van uit. Komende jaren wordt ook Almere Centraal met het stadshart en omgeving krachtig doorontwikkeld tot een stadscentrum (straal van ca 1.200m rond het station) met meer woningen (in de periode 2020 – 2030 6.600 woningen, een verdrievoudiging van het aantal woningen in het centrum ten opzichte van 2020), werkgelegenheid en voorzieningen in gemengde stedelijke milieus en met grote aandacht voor de publieke ruimte, culturele en onderwijsvoorzieningen en bereikbaarheid.
Het traject Bereikbare Steden binnen Samen Bouwen Aan Bereikbaarheid speelt hierin een belangrijke rol. Gestreefd wordt om het eindresultaat te agenderen in BO MIRT van november 2021.

De doorgroei van Almere is niet alleen een kwestie van het bouwen van woningen. In de afspraken die zijn gemaakt in het kader van RRAAM en Almere 2.0 in 2013 (Bestuursovereenkomst en uitvoeringsovereenkomst), wordt gesproken over een drievoudige schaalsprong op het vlak van verstedelijking, ecologie en bereikbaarheid. Almere heeft inmiddels een samenleving van 220.000 inwoners. Verdere doorgroei vergt afspraken die leiden tot de groei van het aantal banen (en een goede woon-werkbalans), versterking van het economische profiel, de doorontwikkeling van het stadshart, Almere Pampus (i.r.t. IJmeerverbinding) en een versterking van het voorzieningenniveau zoals op het vlak van onderwijs en cultuur.

De woningcrisis, de achterblijvende economie in de MRA Oostflank en nieuwe inzichten rond klimaat, energie en mobiliteit gaven in 2019 aanleiding om de RRAAM-afspraken uit 2013 te updaten en versneld uit te voeren. De gezamenlijke ambities worden op twee schaalniveaus geactualiseerd: de gezamenlijke ambitie voor de doorontwikkeling van Almere in het Perspectief 'Almere stad met toekomst'(2021) en de gezamenlijke ambitie voor de regio in het Perspectief Oostflank MRA (2020). Almere stad met toekomst staat een verdere integrale ontwikkeling van Almere voor.

Het perspectief Oostflank MRA is door de besturen van Almere, Lelystad en de provincie Flevoland vastgesteld en het BO Almere 2.0. Dit geldt ook voor de raad van Almere en Provinciale Staten Flevoland. Het Perspectief 'Almere Stad met Toekomst' is door de Almeerse raad vastgesteld. Inmiddels is het inzicht op basis van dit perspectief dat Almere ruimte heeft voor verstedelijking van 60.000 – 85.000 woningen gerekend vanaf 2020 (waarvan 24.500 de opgave vormen binnen de woonvisie 2020 – 2030).
Belangrijke aspecten zijn:
Landschappen van wereldklasse inzetten als kernkwaliteit van de regio
- Investeren in een veerkrachtige samenleving (inclusief aandacht voor de bestaande wijken)
- Inzetten op een uitstekend ondernemersklimaat en een rijk voorzieningenniveau
- De bereikbaarheid organiseren naar alle windstreken;
- Investeren in een klimaat adaptieve, circulaire en energieleverende regio
- Realiseren van voldoende woningen in onderscheidende woon- en leefmilieus

Voorgaande vormt de basis voor een nieuwe Uitvoeringsagenda voor de komende 10 jaar.

De programma's SBAB en Almere 2.0 hebben daarnaast de handen ineengeslagen om samen het MIRT-onderzoek Amsterdam Bay Area uit te voeren. In 2021 worden het Perspectief Oostflank en de resultaten van het MIRT Onderzoek Amsterdam Bay Area gebruikt als basis om nieuwe besluiten te nemen op het vlak van verstedelijking, ecologie, water, landschap, Almere Pampus en een IJmeerverbinding. Gestreefd wordt naar besluitvorming in het eerstkomende BO MIRT (Startbeslissing MIRT-verkenning Amsterdam Bay Area).

De eerste fase van het MIRT-onderzoek heeft afgelopen jaar al laten zien dat de IJmeerverbinding een zeer kansrijke oplossing is voor een schaalsprong van het OV-systeem in de Oostflank van de MRA en een bijdrage kan leveren aan ontvlechting van openbaar vervoer waardoor de Flevolijn van grotere betekenis kan worden voor steden zoals Lelystad en Zwolle. Momenteel wordt bezien hoe de IJmeerverbinding kan worden gefinancierd, waarbij het Nationaal Groeifonds een duidelijke optie is.

Versnelling grote ontwikkellocaties: Almere Pampus
Naast de inzet op het stadshart van Almere via de Aanpak Bereikbare Steden is met het Rijk en de MRA door gemeente Almere en provincie Flevoland gewerkt aan de business cases van een 14-tal locaties voor versnelling van de woningbouw, waaronder Almere Pampus. Een eerste business case is opgesteld ten behoeve van BZK. Centraal staat op welke wijze en met welke noodzakelijke randvoorwaarden de ontwikkeling van Almere Pampus, die nu voorzien wordt rond 2030, naar voren kan worden gehaald. Dit zal ook onderwerp van gesprek zijn tijdens het eerstkomende BO-MIRT. Dit traject gaat in afstemming met het perspectief Verstedelijkingsstrategie MRA en Almere 2.0/RRAAM.

Lelystad

Voor gemeente Lelystad staat het uitvoeringsprogramma Lelystad Next Level (LNL) centraal bij het uitwerken van de groeiambitie en ook bij het versnellen van de woningbouw. Met het programma Lelystad Next Level, waar Rijk, provincie Flevoland en gemeente Lelystad gezamenlijk aan werken, hebben deze partijen uitgesproken te willen groeien naar 100.000+ inwoners. Dit is nodig om een volwaardige stad te worden die op eigen benen kan staan. De gemeenteraad heeft eind 2020 een aanvullende de ambitie uitgesproken te willen groeien met 40.000 woningen.

Bij het ontwikkelen van woningen gaat het voor de gemeente Lelystad vooral om het creëren van een complete samenleving. De opgave om vanuit LNL te groeien gaat daarom altijd gepaard met de opgaven om de stad gezond, bereikbaar en aantrekkelijk te maken, inclusief bijhorende voorzieningen en werkgelegenheid.

In het voorjaar 2021 heeft de gemeenteraad van Lelystad het uitvoeringsprogramma LNL vastgesteld. Daarin zijn drie focusgebieden onderscheiden: Kustontwikkeling, Bestaande Stad en Lelystad-Zuid.

Voor de korte en middellange termijn richten we ons op het versnellen van de woningebouw waarbij we inzetten op de drie prioritaire gebieden met een wonigbouwopgave van 15.000 woningen (3.000 bestaande stad inclusief Stadshart, 2.000 aan de kust en 10.000 in Lelystad Zuid (Warande).

Een belangrijke opgave daarbij is een goede vertaling van de ambitie van LNL om Hoofdstad van de Nieuwe Natuur te zijn naar identiteit en ontwikkelkaders (zie bijlage 1 voor praatplaat). Deze opgave krijgt vorm en inhoud in het proces van de doorontwikkeling van de omgevingsvisie. Ook het verkennend onderzoek naar de mogelijkheden ten aanzien van de ambitie van 40.000 woningen en alle voorzieningen die daarbij horen is onderdeel van de doorontwikkeling van de omgevingsvisie. Besluitvorming rondom de omgevingsvisie 2.0 wordt in 2024 verwacht.

In het uitvoeringsprogramma LNL, in het voorjaar 2021 vastgesteld door de gemeenteraad zijn een aantal specifieke onderzoeken en acties op de korte termijn benoemd:

- Momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van de woonvisie Lelystad. Verwacht wordt dat deze eind van 2021 in de raad kan worden vastgesteld. Juist vanwege het verhoogde bod zal er ook een extra doelgroepenonderzoek onderdeel zijn van de uitwerking.
- Om tot versnelling te komen op middellange termijn wordt het ontwikkelingsplan voor geheel Warande herijkt op basis waarvan een nieuw deelgebied (1500 – 2000 woningen) in ontwikkeling genomen kan worden.
- Voor het stadshart is een gebiedsplan opgesteld voor het programma Bereikbare Steden. Onderdeel daarvan is het Stationsgebied, waarbij vanuit de bouwimpuls 3^{e} tranche een propositie is gedaan voor versterking van het stationsgebied met het stadshart. Een concrete aanvraag is in september 2021 ingediend, met daarin 1.900 woningen en kantoren.
- Ook voor Batavia Haven is besloten om een aantal locaties (blokken 3-5) versneld in ontwikkeling te nemen.
- Daarnaast is een aantal projecten en pilots opgenomen die de ambitie van LNL op de korte termijn al moeten laten zien. Onderdeel hiervan zijn 2 pilots houtbouw die gerealiseerd worden in bestaande gebieden of in een van de korte termijn locaties.
- Overigens betekent de keuze van Lelystad voor hogere aantallen voor de groeiambitie niet dat andere Flevolandse gemeenten minder gaan bouwen.

Dronten

Bij het bepalen van groeiambitie gaat gemeente Dronten in een eerste fase van verkenning zich buigen over 'De toekomst van Dronten', waarbij een aantal vragen gesteld wordt die bepalen hoe Dronten zich verder wil gaan ontwikkelen. Existentiële vragen als wie zijn we, waar staan we nu, wat voor gemeente willen we zijn. Dronten kiest voor een integrale benadering van het vraagstuk, waarbij relaties worden gelegd met onder meer (sociale) voorzieningen, verbetering (OV) bereikbaarheid (waaronder bestaand spoor Hanzelijn), werkgelegenheid, duurzame ontwikkeling en natuur en landschap. In de verkenning zal een en ander ook randvoorwaardelijk nader moeten worden uitgewerkt. Vooruitlopend daarop wil Dronten zich nog niet op aantallen laten vastleggen.

Er is in 2020 ook nog niet over concrete locaties gesproken. In deze eerste fase zijn wel drie mogelijke ontwikkelscenario's geïdentificeerd, nl. 5.000 woningen erbij tot 2040 (voortzetting conform Woonvisie van het huidige tempo 250 woningen p/jaar), 10.000 en 15.000 (doorgroei naar ca. 75.000 inwoners).
Wat Dronten betreft is er zeker ambitie om voor verhoging van het huidige bouwtempo te gaan; de uiteindelijke keuze voor de gewenste groeiambitie moet echter goed ingebed worden in de organisatie en vraagt vooraf een zorgvuldig participatietraject met de samenleving; dit traject zal in de tweede helft 2021 / begin 2022 in nauwe afstemming met de Omgevingsvisie (integrale visie op de leefomgeving) plaatsvinden.

Verwacht wordt dat na vaststelling van het voorkeurs ontwikkelscenario de visie vertaald kan worden naar concrete woningbouwlocaties voor de middellange termijn en een agenda voor de lange termijn kan worden gepresenteerd. De focus ligt vooral ook op de kwalitatieve component: hoe kan Dronten een bijdrage leveren aan een duurzame gebiedsontwikkeling 100.000+ woningen, waarbij met name goede kansen worden toegedicht voor een proeftuin houtbouw en vervlechting met de bossenstrategie van provincie Flevoland.
Ondertussen participeert Dronten ook actief in het proces Verstedelijkingsstrategie Zwolle, waarbij momenteel wordt gewerkt aan scenario's tot 2040 die variëren van 40.000, 65.000 en 80.000 woningen en waarvan een deel in Flevoland wordt gedacht. Dronten vindt het belangrijk om daarbij aan tafel te zitten zodat resultaten van de integrale visie op de leefomgeving kunnen worden ingebracht. Ook hiervoor geldt dat zij zich nu niet laat vastleggen op aantallen.

Op dit moment is in de 3 kernen de huidige plancapaciteit woningbouw vooral terug te vinden in de aangewezen uitleglocaties (Dronten-West, De Graafschap Biddinghuizen en Swifterbant Zuid). Daarnaast is er in de kern Dronten het centrumgebied met de locaties Hanzekwartier (rondom station – capaciteit ± 1200 woningen) en met de overige centrumlocaties.
Voor het Hanzekwartier is al besloten dat daar woningbouw komt; het Hanzekwartier is ook al in uitvoering en van het Rijk is een bijdrage uit de 2^{e} tranche Woningbouwimpuls verkregen. Voor de overige centrumlocaties is begin 2021 gestart met het voorbereiden van een integrale gebiedsvisie; een mogelijke invulling van deelgebieden met woningbouw (capaciteit nog niet bekend) wordt hierin nader onderzocht. Uitkomsten van het traject Koerhuis zullen deze keuzes niet anders maken, wel kan het leiden tot een versnelde ontwikkeling van deze locaties.

Samenwerking
Dronten beoogt een integrale visie (omgevingsvisie) waarvan de ontwikkelrichting c.q. woningbouwopgave belangrijk onderdeel is. Dronten haakt graag actief aan bij 100.000+ woningen programma om strategische keuzes te maken inzake de integrale visie voor Dronten voor afstemming en het delen van geleerde lessen met betrekking tot versnelling van de bouwopgave.

Dronten ziet goede mogelijkheden om capaciteit en expertise via de Flexpool / SPUK in te huren voor het Centrumgebied (Hanzekwartier en overige centrumlocaties). Provincie Flevoland is hiervoor in overleg met de gemeente. [2]
Vanaf februari 2021 is er binnen gemeente Dronten een subsidieadviseur aan de slag gegaan. De gemeente werkt graag samen met de provincie om aanvullende financieringsbronnen te vinden.

Gemeente Noordoostpolder
In Noordoostpolder is ruimte voor extra woningen. Net als na WO II, kan er ook nu weer bijgedragen worden aan het oplossen van het landelijk woningtekort. Vooral met een goede OV-verbinding, zoals een Lelylijn, ontstaan er meer kansen voor de centraal gelegen gemeente. In Noordoostpolder hebben (toekomstige) inwoners de ruimte om rustig en betaalbaar te wonen op een gezonde, groene en veilige plek en in een gemeenschap waar de onderlinge betrokkenheid groot is.

Noordoostpolder werkt momenteel aan haar omgevingsvisie. In de visie komen de ambities die Noordoostpolder heeft voor 2050. In 2020 stelde Noordoostpolder haar woonvisie vast. De woonvisie gaat in op de autonome behoefte tot 2030, met flexibiliteit als uitgangspunt. Als uitvoering van de woonvisie zijn er ontwikkelperspectieven voor de dorpen en Emmeloord opgesteld. Hierin staat de ontwikkelruimte voor de komende vijf jaar, zowel in Emmeloord als in de dorpen. Daarnaast en in aansluiting daarop is een verkenning opgestart om te bepalen hoe groot de bijdrage aan de 100.000+ woningen kan zijn. De eerste fase van deze verkenning is afgelopen voorjaar afgerond met een richtinggevende uitspraak van de gemeenteraad om voor de periode tot 2050 5.000 extra woningen te bouwen. Daarbij gaat de raad ervan uit dat de Lelylijn wordt gerealiseerd en dat de invulling van de woningbouwopgave gerealiseerd wordt met oog voor de identiteit van Noordoostpolder: bouwen aan een samenleving.

Eind 2021 wordt de tweede fase van de verkenning afgerond en wordt meer duidelijk waar in de gemeente de 5.000 extra woningen kunnen worden gebouwd en welke woonstrategieën daarbij het meest aanspreken. Volgens de planning kan Noordoostpolder begin 2022 de resultaten van de verkenning aanbieden.

Gemeente Dronten participeert namens gemeente Noordoostpolder in de Tafel Leefbaarheid van regio Zwolle. Gemeente Noordoostpolder vertegenwoordigt ook gemeente Urk bij de verstedelijkingsstrategie regio Zwolle.

Gemeente Urk
De gemeente Urk heeft medio 2021 de woonvisie, inclusief bijbehorend woonprogramma vastgesteld. Eind 2021 vindt besluitvorming plaats over ‘Regie op de (sociale) woningbouw. Dit beleid fungeert als kader voor de woningbouwopgave de komende jaren. Urk groeit en zal de komende jaren blijven groeien. Voor de komende jaren ligt er een woningbouwopgave van minimaal 5.000 woningen. In het jaar 2022 wordt gestart met woningbouw in de ‘Zeeheldenwijk’ (circa 1650 woningen). In de eerstvolgende raadsperiode vindt besluitvorming plaats over de volgende woningbouwontwikkelingen, waarbij tevens de ambitie van nog eens 3.500 woningen wordt meegenomen.

De gemeente Urk heeft de wens samen met partners (waaronder de provincie Flevoland) een bijdrage te doen aan de woningbouwopgave. De gemeente Urk stemt de ambitie van 3.500 woningen af met de gemeente Noordoostpolder, dit binnen het geheel van Noordelijk

[2] Eind 2020 heeft het ministerie van BZK aan Flevoland een subsidie toegekend van € 884.000 om in de jaren 2021 en 2022 het woningbouwtempo te versnellen, door inhuur van extra expertise. Voorwaarde is dat de regio het bedrag verdubbeld. De provincie heeft hiervan de helft (€ 442.000) beschikbaar gesteld. Dit betekent dat een gemeente extra expertise kan inhuren voor een kwart van de kosten. GS hebben besloten om 80% van het bedrag te reserveren voor Almere en Lelystad. Op dit moment zijn we in gesprek met gemeenten om te bepalen welke projecten concreet worden versneld met deze middelen.

Flevoland. Aandachtspunten hierbij zijn bereikbaarheid, voorzieningen, werkgelegenheid, etc.

Gemeente Zeewolde
Zeewolde werkt aan een omgevingsvisie. Polderwijk wordt afgerond (ca. 1.100 woningen) en op het Zeewolder deel van Oosterwold is ruimte voor 10.000 woningen. Het traject omgevingsvisie is een open en participatief traject. De raadscommissie heeft de vaststelling van de Omgevingsvisie 1.0 van de agenda gehaald om over enige tijd meteen naar een versie 2.0 te gaan, waarin toekomstige woningbouwlocaties opgenomen zijn. Daarmee kan Zeewolde ook na voltooiing van de Polderwijk organisch doorgroeien. De analyse van potentieel toekomstige woningbouwlocaties zal eind 2021 gereed zijn.
Daarnaast werkt Zeewolde samen met de Gelderse gemeenten Ermelo en Harderwijk aan een gezamenlijke gebiedsvisie (EHZ); daarin is ook de provincie Flevoland (en Gelderland) betrokken.

Samenwerking provincie, gemeenten en stakeholders

Samenwerking heeft tot doel:

- Gezamenlijke slagkracht te versterken richting Rijk en de samenwerkingsverbanden die ten grondslag liggen aan de woningbouwopgave 100.000+.
- Schaalvoordelen te benutten bij inhoudelijke samenwerking en expertiseopbouw (op het vlak van bijv. duurzaam bouwen, klimaat adaptief bouwen, levensloop bestendig bouwen).
- De woningbouwopgave te benaderen als een bundeling van drie integrale gebiedsopgaven met onderscheidende ruimtelijke oriëntaties (MRA, Regio Zwolle, Noordelijk Nederland) die als doel heeft de samenleving van Flevoland duurzaam te versterken (brede welvaart).
- Overheden, maatschappelijke organisaties en marktpartijen aan elkaar te verbinden vanuit elkaars kracht.

Daarvoor zijn goede afspraken over rolverdeling en verantwoordelijkheden van belang:

- Samenwerking is geen doel op zich, maar een middel om elkaars positie te versterken.
- Rol provincie: verbinder tussen de drie opgave definiërende samenwerkings-verbanden en de daarbij betrokken overheden (zowel binnen als buiten Flevoland), behartigen van gezamenlijke Flevolandse belangen bij het Rijk en in regionale samenwerkingsverbanden, signaleren gezamenlijke belangen voor inhoudelijke samenwerking (tussen gemeenten en marktpartijen), coördineren bovengemeentelijke issues als stikstof, bereikbaarheid, voorzieningenniveau en economische clustervorming. Daarnaast moet de provincie oog hebben voor een evenwichtige groei, sociaaleconomische ontwikkeling en de ontwikkeling van de provincie als geheel.
- Rol gemeenten: uitvoeren eigen woonvisies, lokale woningbouwprogrammering, beschikbaarheid bouwlocaties, gezamenlijke expertiseopbouw, communicatie in eigen lokale kanalen.
- In principe doen provincie en gemeenten alleen extra investeringen in het programma indien maatschappelijke organisaties en/of marktpartijen actief participeren in de opgave of specifieke onderdelen daarvan.
- Rol provincie en (aantal) gemeenten samen: duurzame verbintenissen aangaan met marktpartijen die zich willen verbinden aan de sociaal-maatschappelijke-economische aspecten van de woningbouwopgave; door gezamenlijke bundeling van krachten staan de overheden in Flevoland sterker als ze in gesprek gaan met investeerders die nodig zijn om bij te dragen aan het versterken van de sociale cohesie in Flevoland en brede welvaart in het algemeen.

In gesprek met de samenleving

Een toevoeging van 100.000 woningen of meer in dertig jaar tijd aan de bestaande woningvoorraad van 175.000 heeft grote impact op de samenleving in Flevoland. Het biedt kansen op het versterken van het voorzieningenniveau en de werkgelegenheid en ook op een veel gevarieerder woningaanbod (zoals passende huisvesting voor jongeren en ouderen), maar het vraagt ook om ruimtelijke keuzes en kan de leefomgeving van huidige inwoners op allerlei manieren grondig veranderen.

Om inhoud te geven aan de impact van een grootschalige woonopgave voor Flevoland, is het belangrijk om inwoners en andere stakeholders uit Flevoland vroegtijdig te betrekken bij de plannen om ruimte te bieden aan nieuwe woningbouw. Want bij een grote woningbouwopgave zijn er veel vragen die raken aan de belangen van inwoners. Wat vinden ze belangrijk? Aan welke woonmilieus is er vanuit Flevoland behoefte? Welke voorzieningen hebben de voorkeur? Op welke manier kunnen inbreidingslocaties worden ingepast waarbij ook de belangen van huidige bewoners goed geborgd zijn? Maar ook wat bredere vragen zijn relevant: wat vinden inwoners ervan dat er heel veel nieuwe inwoners bij kunnen gaan komen? Hoe kan Flevoland een plek worden waar iedereen een huis vindt én zich ook thuis voelt?

Onderdeel van de routekaart is daarom het uitwerken van een traject waarin het gesprek met de samenleving over de woningbouwopgave en de impact ervan wordt vormgegeven. Logischerwijs ligt een belangrijk deel van de uitvoering hiervan bij de gemeenten, omdat zij in the lead zijn bij besluitvorming over de bouwlocaties, de bouwaantallen en de kwalitatieve eisen aan woningbouw. Tegelijk is in het Manifest *Samen maken wij Flevoland* onderkend dat overheden in Flevoland een gezamenlijke verantwoordelijkheid voelen voor het verder ontwikkelen van Flevoland. Het bieden van ruimte aan extra woningbouw en daarmee versterking van de samenleving in Flevoland is hierbij als een van de opgaven genoemd. Vanuit die gezamenlijke insteek is het logisch om te kijken hoe provincie, gemeenten en waterschap kunnen komen tot samenwerking in het gesprek met inwoners en stakeholders en tot een passende onderlinge rolverdeling.
Vanuit de inventarisatie in deze routekaart en de urgentie die daaruit voortvloeit, ligt het voor de hand dat het initiatief voor een dergelijk traject in eerste instantie wordt opgepakt door de gemeenten Almere, Lelystad en Dronten, samen met de provincie.

Belangrijkste raakvlakken

- *Woonagenda provincie Flevoland*
  Daarnaast werkt provincie Flevoland aan een Woonagenda (light).
  Inzet bij de Woonagenda (light) is om de samenwerking tussen en met gemeenten bij geplande woningbouwprogrammering te versterken. De agenda levert vooral de kwalitatieve bouwstenen voor het versterken van de brede woonkwaliteit in Flevoland. De programmering sec blijft echter een lokale verantwoordelijkheid. Provincie ondersteunt en stimuleert de samenwerking met en tussen gemeenten: vanuit kennisfunctie, van elkaar leren. Organiseert ook afstemming bij gemeentegrensoverschrijdende vraagstukken en neemt initiatief om met gemeenten de Flevolandse belangen en kwaliteiten te promoten. Heeft overlap met 100.000+ programma dat vanuit een lange termijn perspectief trends en ontwikkelingen vertaalt naar concrete opgaven.

- *Manifest Samen maken wij Flevoland*
  In het najaar 2020 is op basis van de Omgevingsvisie Samen maken we Flevoland een tweede conferentie georganiseerd. Provincie Flevoland en de Flevolandse gemeenten hebben een aanbod aan het Rijk gedaan om landelijke opgaven in Flevoland gezamenlijk aan te pakken. Met het oog op een nieuwe kabinetsperiode is een proces opgestart om samen met het Rijk een agenda op te stellen voor de aanpak van de opgaven in onze regio. Ons aanbod in het Manifest Wij zijn Flevoland! is geschreven met het oog op de landelijke verkiezingen van maart jongstleden. Getracht wordt de landelijke opgaven in Flevoland in het regeer-akkoord te verwoorden. Gekozen is om dat te verbinden aan de ‘woonopgave’ in brede zin: we willen hier een samenleving bouwen in al haar dimensies. De intentie is om afspraken te maken in een brede samenwerkingsagenda (werktitel Flevodeal) in het najaar van dit jaar.

- *Klimaat/energie*
  * Proeftuin Duurzame gebiedsontwikkeling
  Kunnen we ons als provincie in de markt zetten als de proeftuin voor duurzame gebiedsontwikkeling? Onlangs is er een brede collegevergadering GS geweest onder leiding van hoogleraar duurzame economie Jan Jonker. Er is een startnotitie hiervoor in voorbereiding waarin wordt gepleit voor een proeftuin in Flevoland voor:
  - Houtbouw (bio-based bouwen), minimaal 2 pilots en invulling geven aan Green deal houtbouw, 20% van de MRA woningproductie in 2025.
  - Wonen en zorg – vernieuwend wonen.

- *Wonen & brede welvaart (krachtige samenleving)*
  In dit kader is ook het onlangs gepubliceerde *Agenda NL 2030: Ondernemen voor Brede Welvaart (VNO/NCW)* interessant.

Overige onderwerpen
Verkenning mobiliteit, economische structuurversterking, bossenstrategie, stikstof en levensloop bestendig bouwen/diversificatie woningaanbod.

Strategische positionering en financiering

Het Rijk legt veel nadruk op versnelling van het bouwtempo en op 130% harde plancapaciteit voor 1 miljoen woningen, maar PS hebben in een motie nadrukkelijk benoemd dat het ook over de kwaliteit van Flevoland moet gaan, dus over bereikbaarheid, economie, voorzieningen, natuur en stikstof en alle aspecten van brede welvaart. Ollongren en Knops hebben in hun brief erkend dat het moet gaan over integrale gebiedsontwikkeling, maar als wij daar niet bovenop zitten, kan het gesprek al snel weer versmallen naar woningbouwaantallen en de IJmeerverbinding. Daarbij verwachten provincie en gemeenten in Flevoland in de komende periode meer ondersteuning van het Rijk als het gaat om het kunnen faciliteren van het voorzieningenniveau en brede welvaart. In feite moeten we toewerken naar een aanpak zoals we die in Almere 2.0 kennen, dus met een gezamenlijk fonds. Of zoals Co Verdaas en Friso de Zeeuw het noemen: een Regionale Investerings Agenda ('een Flevo-RIA').

Daarbij is het interessant om te volgen hoe de organisatie van het Rijksvastgoedbedrijf (Rvb) zich de komende jaren zal gaan ontwikkelen. In de Kamerbrief van 5 november 2020 wordt gesteld dat verkend wordt of en in hoeverre het gewenst is wanneer Rvb meer in een rol van vastgoedontwikkelorganisatie haar wettelijke taken uitvoert. Gemeenten, provincie en andere partijen in Flevoland hebben veel ervaring met het stap voor stap bouwen aan een stad en samenleving. Hoe kunnen we bij een actiever rijksgrondbeleid van elkaars expertise en capaciteiten gebruik maken om verder te bouwen aan de gevormde steden en de samenleving? En slagen we er dan in om dit ook te benutten voor andere rijksdoelen dan woningbouw, bv. energieagenda, bossenstrategie, klimaatadaptatie? En wat is er mogelijk voor woningbouwlocaties die niet rijkseigendom zijn, zoals in Dronten en Noordoostpolder?

Financiering

Rijk

Specifieke rijksuitkering Versnelling Woningbouw (BZK)

Om de woningbouw verder te versnellen heeft provincie Flevoland een specifieke uitkering ontvangen van BZK van in totaal € 884.000. De provincie heeft besloten om voor 50% cofinanciering te zorgen, wat betekent dat er € 1,7 miljoen beschikbaar is. Indien gemeenten zelf voor 25% cofinanciering zorgen, kunnen ze beroep doen op de gelden. Het geld is bestemd voor de inhuur van expertise bij de overheden, opdat bouwprojecten versneld kunnen worden. Dit zijn bijvoorbeeld juristen die helpen bij het afgeven van vergunningen en planeconomen die de haalbaarheid van bouwplannen doorrekenen. Provincie Flevoland beheert de gelden en zal de expertise verkennen, ook in overleg met MRA-bureau Versnelling Woningbouw. Gemeenten kunnen een aanvraag indienen en daarna met de provincie in gesprek over inzet van de middelen/capaciteit.
Gemeente Dronten, Almere en Lelystad hebben aangegeven graag gebruik hiervan te maken en momenteel lopen de gesprekken over inzet van capaciteit en de onderbouwing hiervan . Met name voor de gebiedsplannen voor de stadsharten in Almere, Lelystad en Dronten lijkt het zinvol om deze middelen in te zetten.

Het Rijk stelt op allerlei manieren geld beschikbaar om tot versnelling van het bouwtempo te komen (Woningbouwimpuls) of om verbetering van de bestaande woningvoorraad te komen (afschaffing verhuurdersheffing in nieuwe regeerakkoord?). We zullen voortdurend alert moeten zijn om kansen op cofinanciering te benutten.

Bouwimpuls

Tweede tranche inmiddels verdeeld. Daarin is het Hanzekwartier Dronten gehonoreerd met een bijdrage. Lelystad bereidt een aanvraag voor m.b.t. de 3e tranche, gericht op het centrumgebied van de stad.

Woonakkoord

Het IPO gaat zich steeds sterker bezig houden met het thema wonen, met name via de taskforce Wonen. Er wordt een woonakkoord tussen Rijk-VNG-IPO-Aedes en gepoogd wordt

tot een uniformering van monitoring te komen. We zijn hier zowel ambtelijk als bestuurlijk op aangehaakt.

Europa
Europese fondsen vanaf 2022
Vanaf tweede helft 2022 worden diverse nieuwe regelingen opengesteld, zoals Horizon, EFRO, Interreg.

Bijlage 1: Praatplaat Lelystad Next Level - 3 focusgebieden

Bijlage 2: eerste aanzet tijdlijn

feb-20	Moties Tweede Kamer en Provinciale Staten over de rol die provincie Flevoland speelt bij het oplossen van het woningtekort in Nederland
jun-20	Tussenstand voorverkenning Flevoland bouwt aan Nederland door provincie aan PS en BZK
dec-20	Kamerbrief kabinet (Ollongren) over Flevoland als belangrijke provincie voor het accommoderen van 100.000 woningen
apr-21	Presentatie deel A Bouwstenen voor een Deltaplan Noordelijk Nederland, incl. afspraken Lelylijn (waarbij IJmeerlijn als voorwaarde is genoemd)
mei-21	Woonagenda in PS en informeren PS over Deltaplan en voortgang routekaart 100.000+
jul-21	Gesprek minister Ollongren met burgemeester Meijdam en gedeputeerde de Reus over ontwikkeling woningbouw in Lelystad (Lelystad Next Level)
sep-21	Vaststellen tussenrapportage deel 1 routekaart 100.000+ woningen door provincie Flevoland, gemeente Dronten, Lelystad en Almere.
okt-21	Schriftelijke mededeling PS over voortgang motie PS: programma 100.000+ woningen incl. routekaart en SPUK flexpool middelen voor specifieke expertise om woningbouw te versnellen.
nov-21	Bekrachtiging afspraken versnelling woningbouw in Flevoland, incl. start MIRT-verkenning Amsterdam Bay Area / IJmeerverbinding
Begin 2022	Vaststellen tussenrapportage deel II routekaart 100.000+. Samenwerkingsagenda Wij zijn Flevoland / concept Flevodeal 100.000+ woningen
Voorjaar 2022	Start uitvoering programma 100.000+ woningen